

4. Ekonomická aktivita obyvatelstva

Nezjištěné údaje důvodem odlišného hodnocení dat v podkapitolách.

Úvodem kapitoly o obyvatelstvu z hlediska ekonomické aktivity je třeba upozornit na skutečnost, že častějším nezjištěním dat za nezaměstnané došlo ke zhoršení kvality dat za tuto oblast především za ekonomicky aktivní podle postavení v zaměstnání, podle odvětví ekonomické činnosti (CZ-NACE) a podle hlavních tříd zaměstnání. Z tohoto důvodu jsou k hodnocení v podkapitolách 4.3 a 4.4 použita data za osoby zaměstnané, nikoli celkem za osoby ekonomicky aktivní celkem.

4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní

Ekonomickou aktivitu ovlivňuje mnoho faktorů.

Stupeň ekonomické aktivity obyvatelstva závisí na mnoha faktorech, z nichž k nejdůležitějším patří velikost skupiny osob v produktivním věku (15-64 let) a věková skladba této skupiny. Dále záleží také na věkové struktuře žen ve fertilním věku a na úrovni plodnosti, stejně jako na počtu osob připravujících se na budoucí povolání. Dalším doplňujícím faktorem je skupina osob v poproduktivním věku, její věková struktura a intenzita ekonomických aktivit.

Méně než polovina obyvatel kraje byla ekonomicky aktivních,

K datu sčítání (26. března 2011) bylo v Ústeckém kraji celkem 377 298 ekonomicky aktivních osob, jejich podíl na celkovém počtu obyvatel činil 46,6 %. Ke stejnému datu pak bylo z celkového počtu ekonomicky aktivních téměř 14 % osob nezaměstnaných. V porovnání s úrovní ČR byl v Ústeckém kraji nižší podíl ekonomicky aktivních, především z důvodu nejvyššího podílu nezaměstnaných. Z celkového počtu ekonomicky aktivních tvořily 46,0 % ženy. Převážná část (86,4 %) ekonomicky aktivních připadala na zaměstnané.

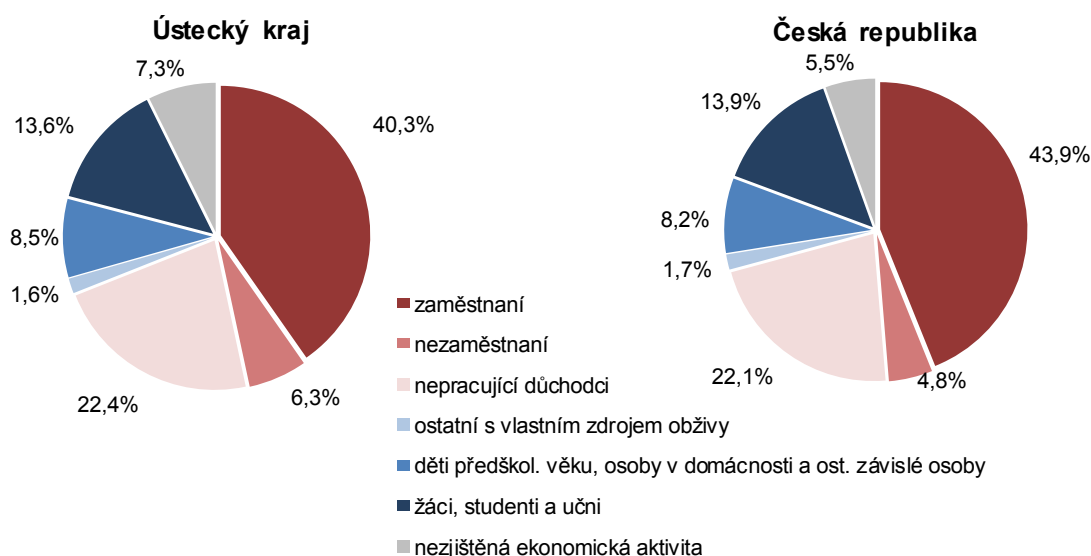
Tab. 4.1.1 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

	Celkem	v tom		z toho ve věku 15 - 64 let		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	377 298	203 667	173 631	370 960	199 804	171 156
v tom (%):						
zaměstnaní	86,4	87,3	85,4	86,2	87,0	85,2
z toho (%):						
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající pracující důchodci	91,5	94,2	88,2	92,9	95,8	89,4
ženy na mateřské dovolené	2,1	x	4,6	2,1	x	4,6
nezaměstnaní	13,6	12,7	14,6	13,8	13,0	14,8
Ekonomicky neaktivní	372 383	159 007	213 376	141 113	54 666	86 447
v tom (%):						
nepracující důchodci	48,6	43,6	52,2	51,2	50,9	51,3
ostatní s vlastním zdrojem obživy osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	3,5	1,1	5,2	9,1	3,2	12,8
žáci, studenti a učni	18,4	20,5	16,8	7,2	4,8	8,7
žáci, studenti a učni	29,6	34,7	25,7	32,6	41,1	27,2
Nezjištěná ekonomická aktivita	59 280	34 779	24 501	53 285	30 920	22 365

více než pětina obyvatel kraje byli nepracující důchodci,

Necelou polovinu z ekonomicky neaktivních (a současně více než pětinu obyvatelstva kraje) tvořili k datu sčítání nepracující důchodci. Žáci, studenti a učni představovali téměř 30 % ekonomicky neaktivních obyvatel, tj. téměř 14 % obyvatel kraje. Podíl ekonomicky neaktivních na celkovém počtu obyvatel v kraji (46,0 %) byl zhruba stejný jako v ČR (45,8 %). Poměr pohlaví u ekonomicky neaktivních znamenal vyšší hodnotu pro ženy (57,3 %), jako logický dopad vyšších počtů žen v poproduktivním věku.

Graf 4.1 Struktura obyvatel podle stupně ekonomické aktivity

podíl nezaměstnaných byl v rámci krajů nejvyšší.

Výsledky sčítání v roce 2011 za Ústecký kraj potvrdily skutečnost, že tento kraj se potýká s největší nezaměstnaností v České republice. Zjištěná hodnota podílu nezaměstnaných na všech ekonomicky aktivních ve výši 13,6 % překročila celorepublikový průměr téměř o 4 procentní body a ve srovnání s nejnižší hodnotou podílu v kraji Středočeském byla přesně dvojnásobná.

Tab. 4.1.2 Obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí a ekonomické aktivity

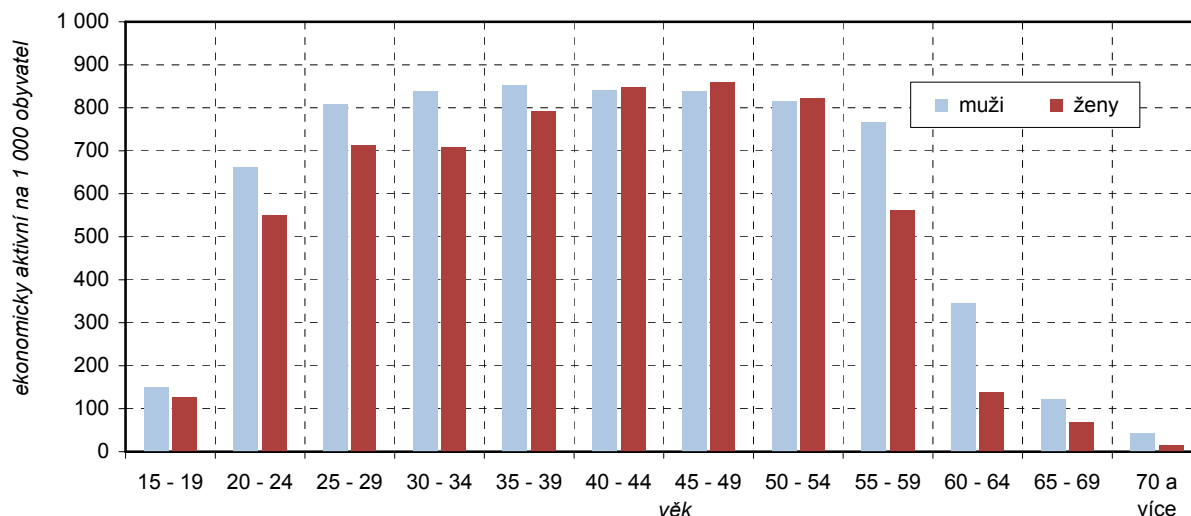
	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Ekonomicky aktivní	377 298	3 430	20 877	25 538	64 450	97 149	90 899	74 955
v tom (%):								
zaměstnaní	86,4	86,6	86,4	87,4	85,9	86,8	86,6	85,7
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající pracující důchodci	91,5	92,1	92,1	92,3	92,1	91,6	90,9	90,9
ženy na mateřské dovolené	2,1	2,2	2,1	1,9	2,1	2,2	2,1	2,0
nezaměstnaní	13,6	13,4	13,6	12,6	14,1	13,2	13,4	14,3
Ekonomicky neaktivní	372 383	3 394	20 219	26 098	67 172	95 074	89 689	70 737
v tom (%):								
nepracující důchodci	48,6	49,8	49,3	46,5	48,9	47,8	50,2	47,7
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,5	3,4	3,6	3,5	3,6	3,6	3,4	3,3
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	18,4	16,5	17,9	20,6	18,6	18,2	18,1	18,3
žáci, studenti a učni	29,6	30,3	29,3	29,4	29,0	30,4	28,3	30,7
Nezjištěná ekonomická aktivita	59 280	410	3 037	3 445	9 380	15 018	15 489	12 501

Většina ekonomicky aktivních žila v obcích nad 5 tisíc obyvatel.

Příliš rozdílná nebyla ekonomická aktivita osob podle počtu obyvatel obce, ve které žili. Připomeňme, že podíl ekonomicky aktivních na celkovém počtu obyvatel kraje dosahoval 46,6 %. Z hlediska velikostních skupin obcí byl tento podíl vyšší (47,4 %) shodně jednak v nejmenších obcích do 199 obyvatel a dále pak ve skupině největších měst. Menší podíl ekonomicky aktivních obyvatel na počtu obyvatel dané velikostní skupiny byl zjištěn v obcích s 1 000 až 4 999 obyvateli – 45,7 %. Z hlediska podílu na ekonomicky aktivních osobách za Ústecký kraj největší podíl připadal podle výsledků SLDB 2011 na skupiny obcí s 5 000–19 999 obyvateli a rovněž na obce s 20 000–49 000 obyvateli,

dohromady zde žila téměř polovina ekonomicky aktivních osob kraje, což může souviset s větší nabídkou a dostupností pracovních příležitostí.

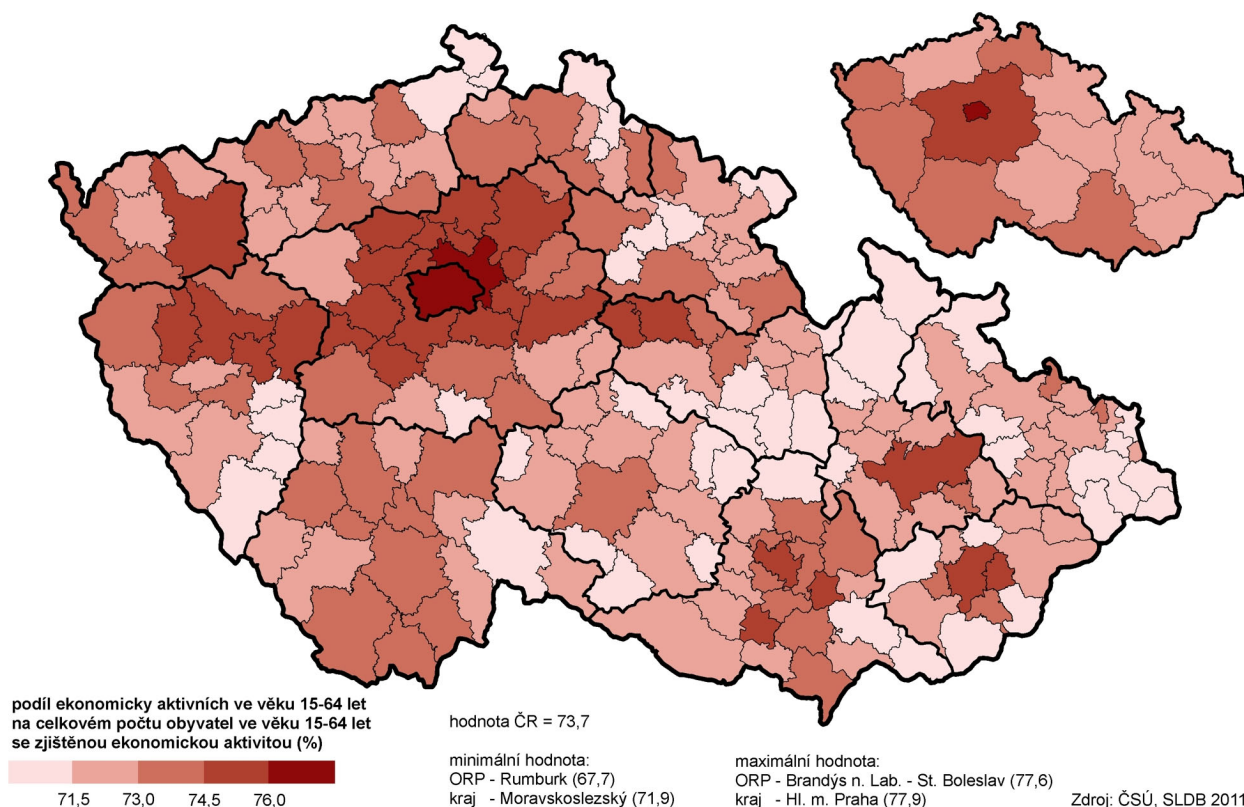
Graf 4.2 Ekonomická aktivita podle pohlaví a věku (ze zjištěných hodnot)

Struktura ekonomicky aktivních osob dle velikostních skupin obcí odpovídá celokrajským hodnotám

Srovnáme-li strukturu ekonomicky aktivních celkem podle velikostních skupin obcí, žádné významné odchytky od celokrajských hodnot zde nenacházíme, pouze lze vysledovat mírné zvyšování podílu pracujících důchodců na zaměstnaných celkem v závislosti na velikosti obce. Tato skutečnost by mohla souviset s většími pracovními příležitostmi v lidnatějších obcích a se setrváním na stávajících místech i v důchodovém věku. Podíl nezaměstnaných je nejmenší ve velikostní skupině 500 až 999 obyvatel, od celokrajského podílu se liší o 1 procentní bod.

Intenzita ekonomické aktivity ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

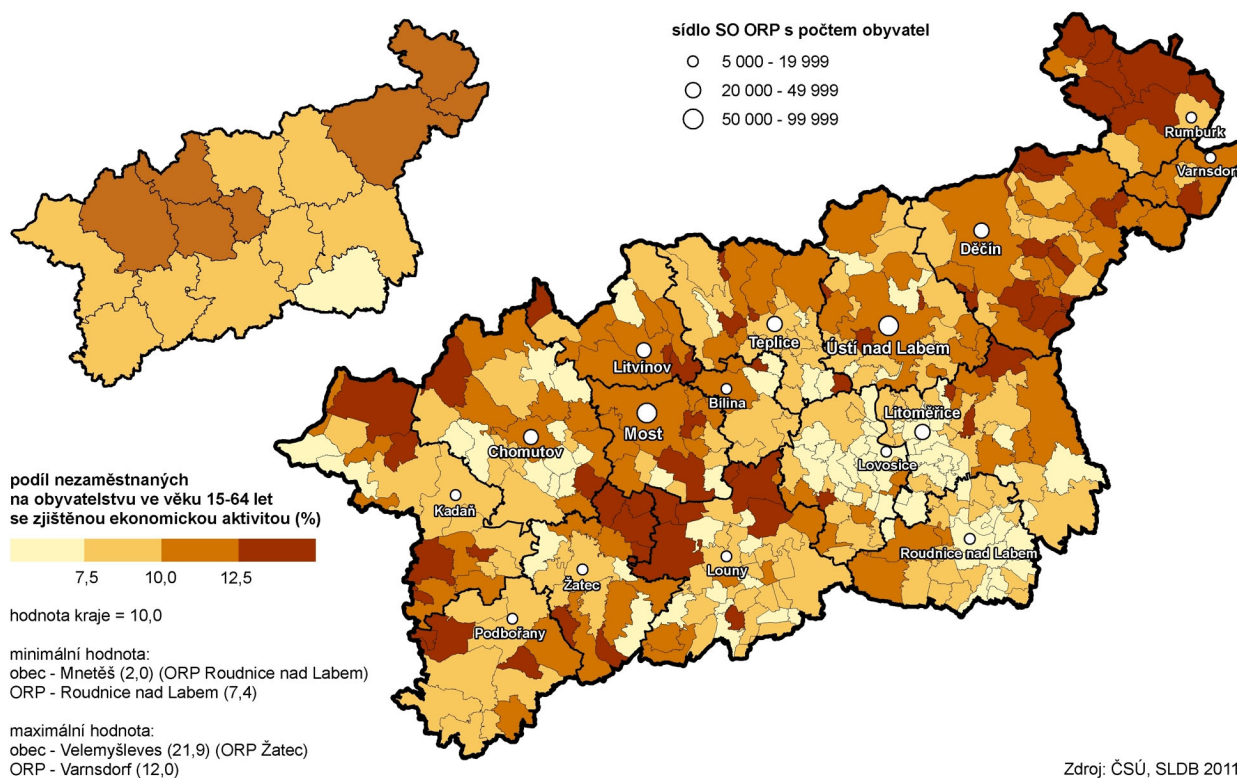
Muži vykazali vyšší hodnoty jak u intenzity ekonomické aktivity,

Intenzita ekonomické aktivity obyvatel ve věku 15–64 let vyjádřená podílem ekonomicky aktivních ve věku 15–64 let na obyvatelstvu celkem ve věku 15–64 let dosáhla v Ústeckém kraji dle výsledků sčítání 2011 celkově 54,0 %, přičemž výrazně vyšší hodnoty dosáhla u mužů, a to téměř 60 %. Naopak intenzita ekonomické aktivity u žen byla ve srovnání s muži o více než 10 procentních bodů nižší.

tak i u míry ekonomické aktivity.

Míra ekonomické aktivity 15–64 letých, počítaná jako podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou aktivitou činila 60,1 %, podle pohlaví opět hodnota zjištěná u žen zaostávala téměř o 15 procentních bodů za hodnotou pro muže (67,8 %). Ve srovnání s celorepublikovou hodnotou byl údaj za Ústecký kraj o 0,7 p.b. nižší. U ukazatele míry zaměstnanosti (podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou) zaostával Ústecký kraj s hodnotou 51,9% za úrovní České republiky (54,7 %) ještě více. V rámci Ústeckého kraje byly zjištěny nejvyšší hodnoty jak míry ekonomické aktivity (61,7 %), tak i míry zaměstnanosti (53,7 %) u okresu Chomutov.

Nezaměstnaní v obcích a správních obvodech ORP Ústeckého kraje (ze zjištěných hodnot)

V kategorii ekonomické aktivity nezaměstnaní převažují ženy.

Podíl nezaměstnaných podle pohlaví jak v populaci celkem, tak i ve skupině osob ve věku 15 let a více dosáhl horších hodnot u žen (14,6 % resp. 14,8 %). Z jednotlivých okresů kraje byla zaznamenána nejvyšší nezaměstnanost v okrese Most (15,8 %), nejméně byl podle výsledků SLDB 2011 postižen nezaměstnaností okres Litoměřice, kde hodnota 10,6 % zůstala o celé 3 procentní body pod krajskou hodnotou.

4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání

V mladších a starších věkových skupinách převládají ekonomicky aktivní muži.

Ve struktuře ekonomicky aktivního obyvatelstva podle věkových skupin se odráží věkové složení populace jako celku (viz podkapitola 3.1). V Ústeckém kraji bylo ve věkových skupinách od 25 do 44 let zjištěno k datu SLDB 2011 prakticky 30 % obyvatel kraje a více než polovina ekonomicky aktivních osob. Z pohledu pětiletých věkových skupin byl nejvyšší podíl (15,2 %) ekonomicky aktivních ve věku 35–39 let. Tato věková kategorie byla zároveň nejvíce početnou jak mezi ekonomicky aktivními muži, tak i ženami. Srovnáme-li v roce

2011 podíly ekonomicky aktivního obyvatelstva dle věku a pohlaví, významné rozdíly zde nenacházíme. Mírně vyšší podíly než u žen byly vykázány u ekonomicky aktivních mužů mladších 34 let a starších 55 let. Ve zbývajících věkových kategoriích měly naopak vyšší procentní zastoupení ženy, což mohlo být důsledkem odchodu žen mladších 34 let na další mateřskou dovolenou, u starších ročníků pak nižší věkovou hranicí nároku žen na starobní důchod a menším ekonomickým zapojením žen v poproduktivním věku.

Nezaměstnaností jsou postiženy spíše mladší věkové kategorie.

Při porovnání údajů o nezaměstnaných podle věkových skupin bylo podle výsledků sčítání 2011 zjištěno v Ústeckém kraji nejvíce nezaměstnaných ve věkové skupině 20–24 let (15,6 %), a to především vzhledem k nejvyšší nezaměstnanosti mužů v této věkové skupině (17,9 %). Ženy měly nejvyšší podíl nezaměstnaných (13,7 %) ve starší věkové kategorii 35–39 let, tedy ve věku, kdy se značná část žen snaží najít uplatnění na trhu práce po návratu z rodičovské dovolené. Nezaměstnaní ve věku 15–19 let tvořili 41,3 % všech ekonomicky aktivních v tomto věku, v následující věkové kategorii 20–24 let byl téměř každý čtvrtý ekonomicky aktivní nezaměstnaný.

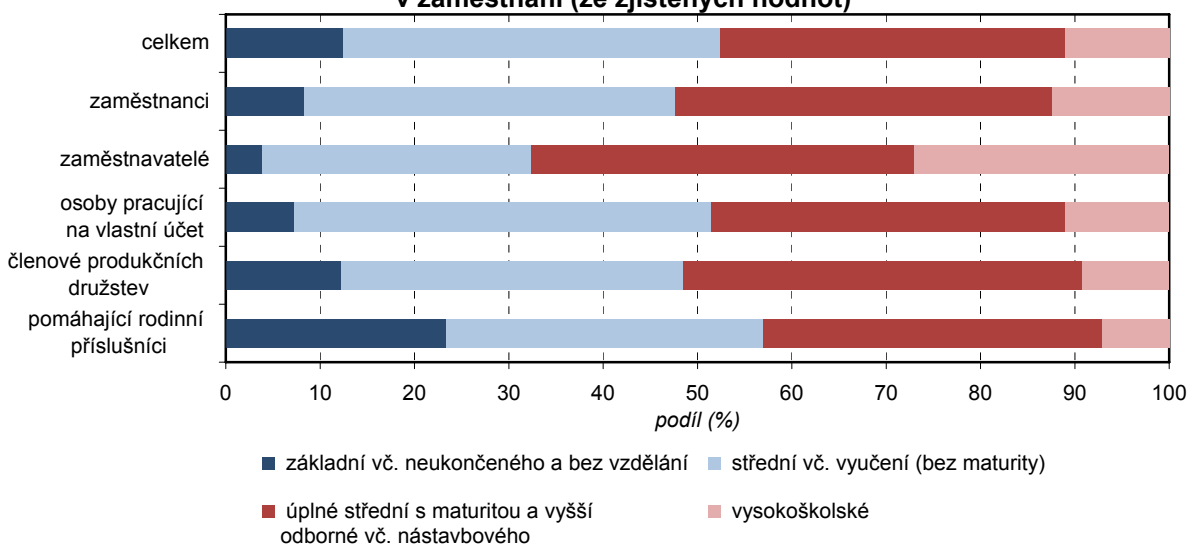
Tab. 4.2.1 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a věku

	Celkem	v tom					
		muži	v tom		ženy	v tom	
			zaměstnaní	nezaměstnaní		zaměstnané	nezaměstnané
Ekonomicky aktivní	377 298	203 667	177 710	25 957	173 631	148 277	25 354
v tom ve věku (%):							
15 - 19	1,7	1,8	1,2	6,2	1,7	1,2	4,4
20 - 24	8,2	8,5	7,2	17,9	7,9	7,0	13,2
25 - 29	10,4	10,5	10,2	12,9	10,3	10,2	10,8
30 - 34	13,0	13,4	13,6	11,8	12,6	12,5	13,2
35 - 39	15,2	14,9	15,5	10,2	15,6	15,9	13,7
40 - 44	12,2	11,5	11,9	8,5	13,1	13,3	11,6
45 - 49	12,0	11,3	11,7	8,9	12,9	13,2	11,3
50 - 54	11,0	10,1	10,2	9,4	12,0	12,0	11,7
55 - 59	10,4	10,9	10,9	10,9	9,9	10,0	9,4
60 - 64	4,0	5,2	5,5	3,2	2,7	3,0	0,5
65 - 69	1,0	1,1	1,3	x	0,9	1,1	x
70 a více let	0,5	0,6	0,7	x	0,4	0,5	x
nezjištěno	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2

Ekonomicky aktivní osoby jsou především středoškoláci.

Hodnotíme-li strukturu ekonomicky aktivního obyvatelstva Ústeckého kraje podle dosaženého vzdělání, téměř dvě pětiny ekonomicky aktivních osob uvedly při sčítání 2011 jako nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské vzdělání bez maturity. Nad touto úrovní se pohybovaly podíly osob s tímto stupněm vzdělání především ve věkových skupinách od 35 do 64 let, nejvíce pak u osob ve věku 50–54 let (46,9 % osob). Téměř třetina ekonomicky aktivních osob měla úplné střední vzdělání s maturitou, z hlediska věku nejvyšší podíl (44,2 %) připadl sice na osoby ve věku 20–24 let, zde se ale většinou předpokládá účast na dalším studiu. Ve všech pětiletých věkových skupinách od 25 do 49 let překročil podíl středoškoláků s maturitou 30,0 % ekonomicky aktivních osob.

Graf 4.3 Vzdelanostní struktura ekonomicky aktivních podle postavení v zaměstnání (ze zjištěných hodnot)

Nejvyšší stupeň vzdělání odlišný dle pohlaví.

Složení ekonomicky aktivního obyvatelstva podle stupně dosaženého vzdělání je odlišné podle pohlaví. Pro muže byl zjištěn nejvyšší podíl středoškoláků bez maturity včetně vyučených, v odstupu následuje úplné střední vzdělání s maturitou. U žen byly oba zmíněné druhy vzdělání zastoupeny vyrovnaněji. Vyššího odborného vzdělání dosáhlo větší procento žen, více než dvojnásobně proti mužům, rovněž mezi ekonomicky aktivními ženami můžeme nalézt vyšší podíl vysokoškolaček (11,6 %) než vysokoškoláků mezi muži (10,4 %).

Tab. 4.2.2 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	v tom		Z celku					
		muži	ženy	zaměstnaní			nezaměstnaní		
				celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	377 298	203 667	173 631	325 987	177 710	148 277	51 311	25 957	25 354
v tom podle vzdělání (%):									
základní vč. neukončeného	12,0	10,7	13,4	8,9	7,7	10,3	31,6	31,5	31,8
střední vč. vyučení (bez maturity)	39,7	46,4	31,8	39,4	46,6	30,8	41,3	44,8	37,6
úplné střední (s maturitou)	31,9	28,3	36,0	33,8	30,1	38,3	19,6	16,6	22,8
nástavbové studium	3,1	2,1	4,3	3,4	2,2	4,7	1,4	1,1	1,8
vyšší odborné vzdělání	1,2	0,8	1,7	1,3	0,9	1,8	0,5	0,4	0,6
vysokoškolské	10,9	10,4	11,6	12,2	11,5	13,2	2,8	2,9	2,7
bez vzdělání	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	1,4	1,4	1,3
nezjištěno	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7	1,4	1,4	1,4

4.3. Zaměstnaní podle odvětví

Nejvyšší zaměstnanost v kraji připadala na průmysl,

Ve struktuře zaměstnaných podle odvětví činnosti měl v Ústeckém kraji nejvýznamnější podíl průmysl (27 % osob se zjištěným odvětvím činnosti), celorepublikově to bylo 25,4 %. Dalším nejsilnějším odvětvím je obchod a opravy spotřebního zboží, ale toto odvětví je zastoupeno již pouze 9 %. Třetím nejvýznamnějším odvětvím v kraji je stavebnictví. Zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybnictví tvořili v kraji 1,8 % pracujících, což bylo zhruba o 1 procentní bod pod hodnotou za ČR a zároveň se jednalo o jeden z nejmenších podílů u tohoto odvětví v rámci všech krajů. U poměrně vysokého počtu osob však údaje související s ekonomickou aktivitou a zaměstnáním zůstaly nezjištěny, konkrétně v Ústeckém kraji představoval podíl těchto obyvatel 7,3 % z celkového počtu obyvatel kraje a byl třetí nejvyšší po Hl. m. Praze a Karlovarském kraji.

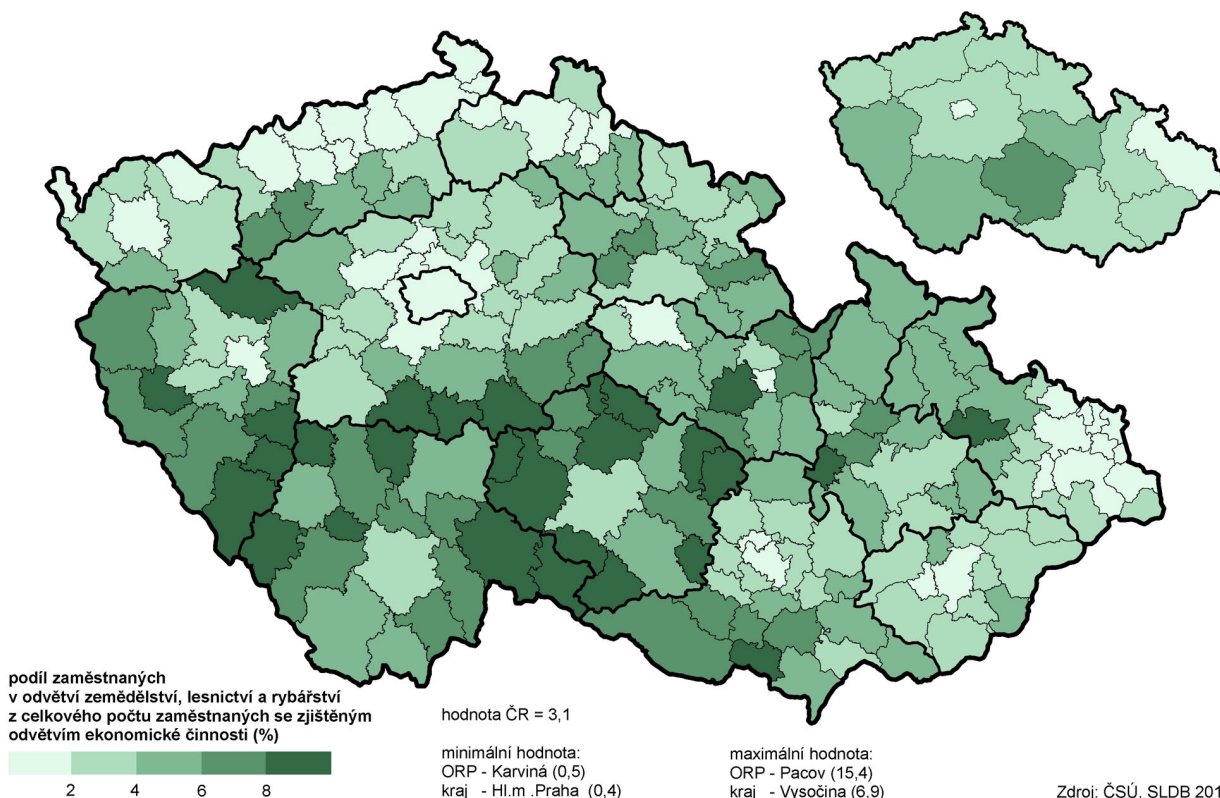
Tab. 4.3.1 Zaměstnaní podle věku a odvětví ekonomické činnosti

	Celkem	v tom ve věku						
		15 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	65 a více	nezjištěný věk
Zaměstnaní	325 987	60 210	93 889	81 217	70 191	14 245	5 797	438
v tom podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybníkářství	1,8	1,2	1,5	1,8	2,4	3,5	3,4	2,1
průmysl celkem	27,0	26,0	28,3	27,5	27,8	23,5	11,2	16,4
z toho zpracovatelský průmysl	22,2	23,6	24,5	21,7	20,7	16,9	8,9	13,5
stavebnictví	7,0	5,7	7,3	7,2	7,5	6,9	4,5	5,3
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,0	10,0	10,1	9,3	7,2	5,7	5,5	7,8
doprava a skladování	6,6	4,8	6,8	7,5	7,2	6,6	2,1	5,7
ubytování, stravování a pohostinství	2,6	3,9	2,6	2,4	2,1	1,6	1,4	1,6
informační a komunikační činnosti	1,8	3,3	2,2	1,4	0,7	0,7	0,6	0,5
peněžnictví a pojišťovnictví	1,8	2,3	1,9	1,8	1,4	1,4	1,3	-
činnosti v oblasti nemovitostí	0,7	0,4	0,7	0,8	0,7	0,8	1,6	0,2
profesní, vědecké a technické činnosti	2,7	3,2	2,6	2,4	2,3	3,8	7,2	1,6
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	6,7	6,4	7,6	7,1	5,8	4,8	2,5	2,3
vzdělávání	6,0	3,7	5,1	7,1	7,3	7,7	8,5	3,2
zdravotní a sociální péče	6,7	4,9	6,4	7,1	7,9	7,1	8,5	3,7
kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,3	1,5	1,3	1,1	1,1	1,7	3,1	0,2
jiné činnosti	4,7	4,7	4,2	4,5	5,3	5,7	7,5	2,3
nezjištěno	13,7	18,0	11,6	11,1	13,2	18,5	31,4	47,3

nejčastější zaměstnání žen bylo také v průmyslových odvětvích.

Podíl zaměstnaných žen na celkovém počtu zaměstnaných byl na základě výsledků SLDB 2011 v Ústeckém kraji 42,2 % a z hlediska odvětví bylo nejvíce žen zaměstnáno v odvětví průmyslu (19,9 %). Na rozdíl od celkové zaměstnanosti bylo u žen dalším nejvýznamnějším odvětvím zdravotnictví a sociální péče (12,2 %). Následují odvětví obchodu a oprav (10,8 %) a vzdělávání (10,3 %). Nízké zastoupení žen najdeme naopak ve stavebnictví (1,3 %).

**Zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybářství ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

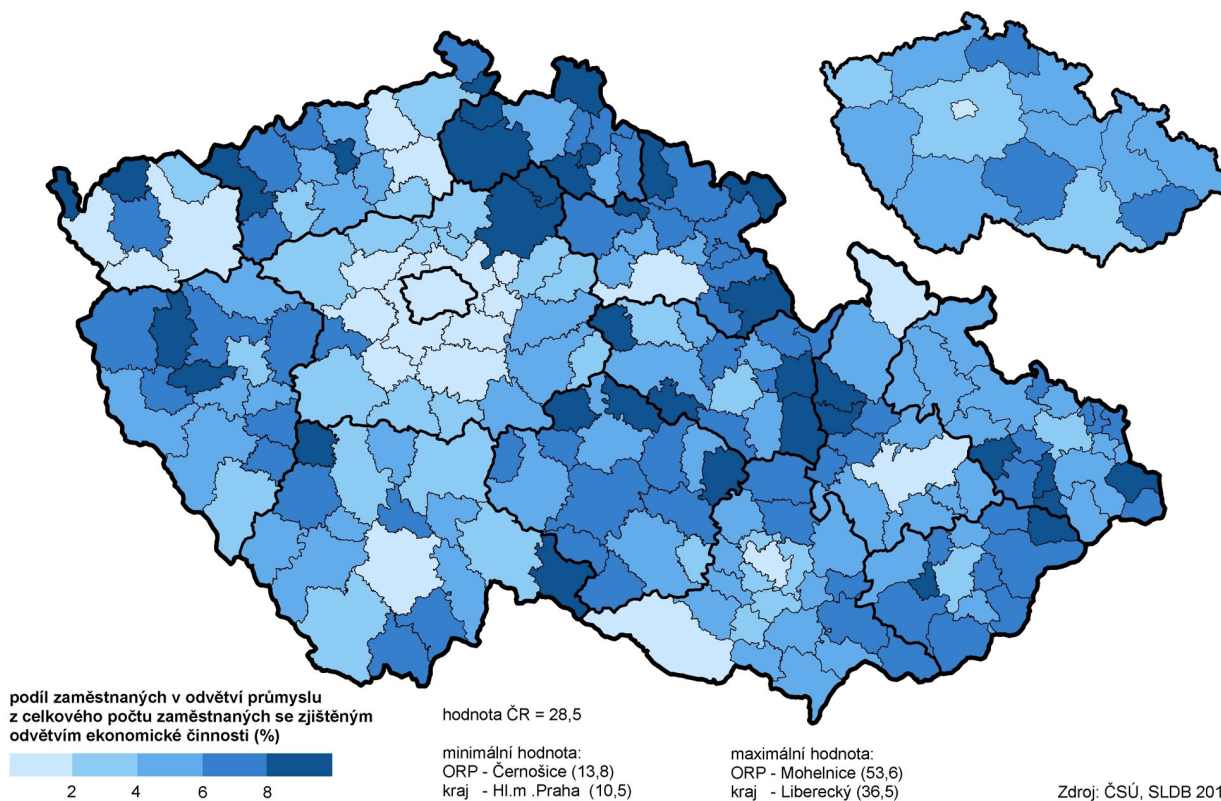
Průmysl hlavním odvětvím bez ohledu na velikost obce

Při porovnání podílů ekonomicky aktivního obyvatelstva dle odvětví ekonomické činnosti a velikostních skupin obcí je zřejmé, že ve všech obcích nezávisle na velikosti byl průmysl nejsilnějším odvětvím průmysl, což je důsledek jeho majority v celém kraji. U nejmenších obcí do 499 obyvatel bylo druhým nejsilnějším odvětvím stavebnictví, v obcích od 500 obyvatel pak odvětví obchodu a oprav spotřebního zboží.

Tab. 4.3.2 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a odvětví ekonomické činnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	325 987	2 972	18 046	22 312	55 382	84 355	78 674	64 246
z toho podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	1,8	7,5	5,9	4,7	2,8	1,5	0,7	0,4
průmysl	27,0	23,5	25,2	26,4	28,3	31,5	25,1	23,2
stavebnictví	7,0	8,5	8,1	8,1	7,6	6,3	6,9	6,6
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,0	7,0	8,1	8,7	8,8	8,5	9,6	9,6
doprava a skladování	6,6	6,7	7,5	7,1	6,9	5,6	6,8	7,1
ubytování, stravování a pohostinství	2,6	2,8	2,9	2,4	2,5	2,5	2,8	2,5
vzdělávání	6,0	4,3	4,2	4,9	5,4	6,1	6,5	6,6

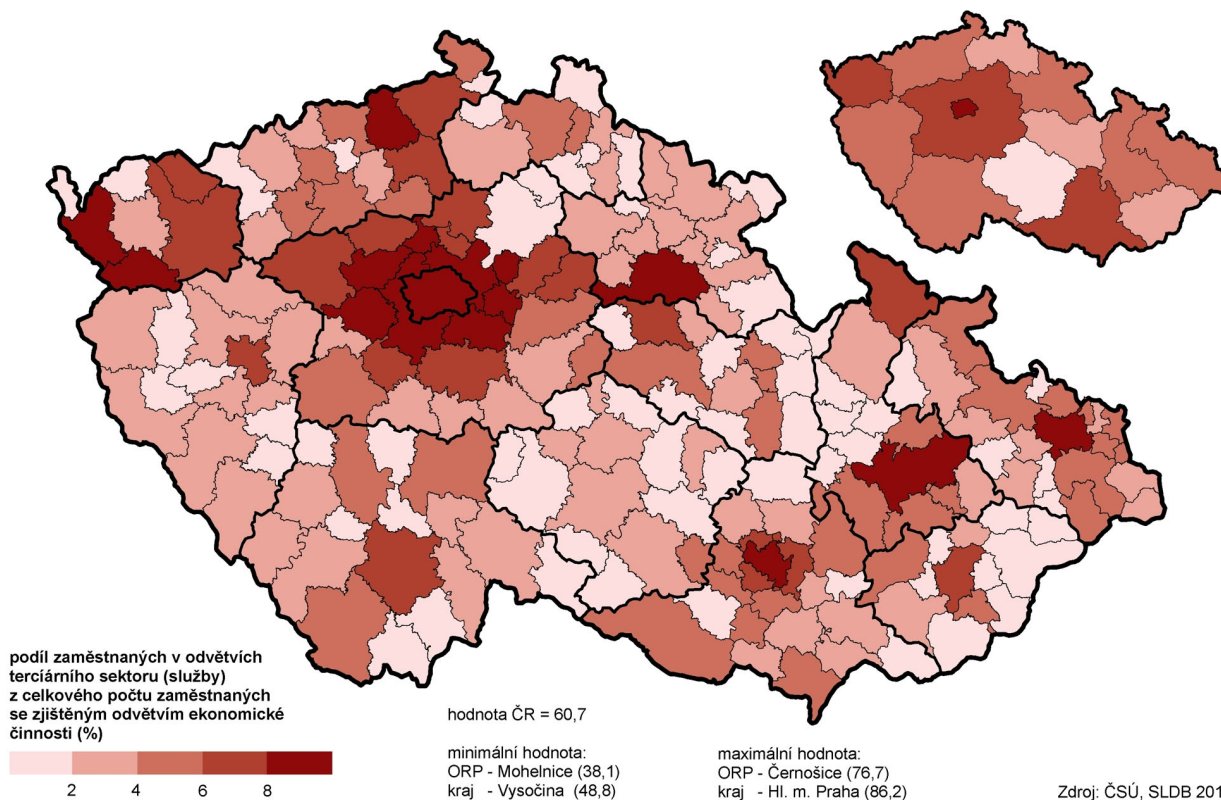
**Zaměstnaní v průmyslu ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

i bez ohledu na věk.

Ve všech sledovaných věkových skupinách je největší podíl ekonomicky aktivních činných v odvětví průmyslu, což především vyplývá již ze skutečnosti, že celokrajově toto odvětví výrazně převládá.

**Zaměstnaní v terciárním sektoru ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání

Zaměstnanecký poměr základem postavení v zaměstnání.

Z celkového počtu pracujících osob v Ústeckém kraji pracovaly k datu sčítání 2011 přibližně čtyři pětiny v postavení zaměstnance. Zaměstnavatelé tvořili 3,4 % pracujícího obyvatelstva, necelých 11 % pak připadalo na podnikatele bez zaměstnanců (OSVČ). V porovnání s ČR bylo v kraji více zaměstnanců a méně zaměstnavatelů i OSVČ.

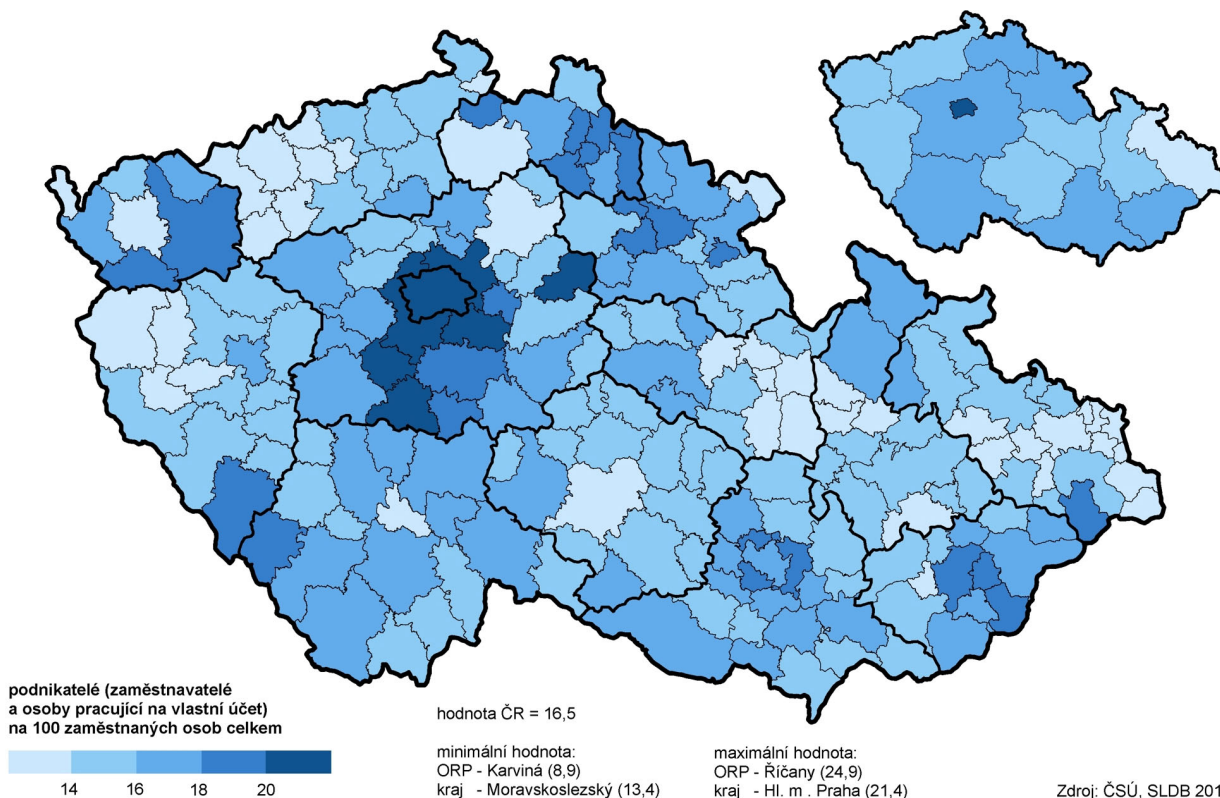
Tab. 4.4.1 Zaměstnaní podle pohlaví a postavení v zaměstnání

	Celkem	v tom		Struktura zaměstnaných (%)		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Zaměstnaní	325 987	177 710	148 277	100,0	100,0	100,0
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	258 158	135 172	122 986	79,2	76,1	82,9
zaměstnavatelé	11 137	8 026	3 111	3,4	4,5	2,1
osoby pracující na vlastní účet	34 649	24 031	10 618	10,6	13,5	7,2
členové produkčních družstev	164	107	57	0,1	0,1	0,0
pomáhající rodinní příslušníci	1 513	483	1 030	0,5	0,3	0,7
nezjištěno	20 366	9 891	10 475	6,2	5,6	7,1

Ve většině skupin zaměstnání převládají muži.

Většinu zaměstnanců tvořili v Ústeckém kraji na základě výsledků sčítání 2011 muži (52,4 %). Pouze v jedné skupině podle postavení v zaměstnání měly převahu ženy. Byla to skupina pomáhající rodinní příslušníci (68,1 %). V ostatních skupinách dle postavení v zaměstnání dominují muži. Nejmenší podíl žen je mezi zaměstnavateli a samostatně činnými. Nejvýznamnější rozdíl je v podílu zaměstnavatelů - mužů k celkovému počtu zaměstnaných mužů a podílu zaměstnavatelek - žen k celkovému počtu zaměstnaných žen. Zatímco přibližně každý 22. zaměstnaný muž je zaměstnavatelem, teprve každá 47. zaměstnaná žena je zaměstnavatelkou.

Podnikatelé ve správních obvodech ORP a krajích

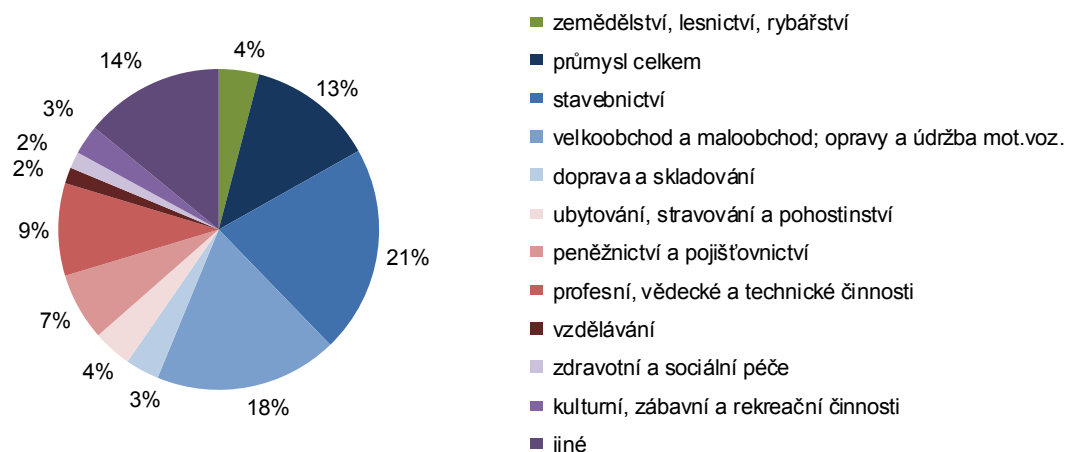

Tab. 4.4.2 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a věku

	Celkem	z toho podle postavení v zaměstnání				
		zaměstnanci	zaměstnavatelé	osoby pracující na vlastní účet	členové produkčních družstev	pomáhající rodinní příslušníci
Zaměstnaní	325 987	258 158	11 137	34 649	164	1 513
v tom ve věku (%):						
15 - 24	8,3	8,0	1,3	5,0	2,4	12,2
25 - 34	23,3	24,6	11,2	20,3	12,8	14,8
35 - 44	28,3	28,8	29,8	29,9	18,3	23,5
45 - 54	23,4	23,4	29,8	24,9	28,0	24,3
55 - 59	10,5	10,5	14,0	10,1	14,0	13,1
60 - 64	4,4	3,7	9,1	5,9	12,8	6,9
65 - 69	1,2	0,7	3,2	2,5	7,3	2,7
70 a více	0,6	0,3	1,4	1,3	4,3	2,0
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,1	-	0,5

Vliv věku na postavení v zaměstnání.

Z hlediska věkového složení nejvíce zaměstnanců bylo ve věku od 25 do 54 let. Zaměstnavatelům bylo nejčastěji mezi 35 a 54 lety, na rozdíl od ostatních nečastějších kategorií zaměstnání byl zaznamenán nízký podíl zaměstnavatelů ve věkové skupině 25 až 34 let, což může mít příčinu v delší přípravě ať už studiem či praxí na tuto náročnou profesi.

Graf 4.4 Osoby samostatně výdělečně činné podle odvětví ekonomické činnosti (ze zjištěných hodnot)

Tab. 4.4.3 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a postavení v zaměstnání

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	325 987	2 972	18 046	22 312	55 382	84 355	78 674	64 246
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	79,2	75,8	76,3	77,9	78,5	80,1	78,6	80,7
zaměstnavatelé	3,4	3,6	3,4	3,6	3,3	3,3	3,8	3,2
osoby pracující na vlastní účet	10,6	13,0	13,1	11,9	11,2	9,7	11,1	9,6
členové produkčních družstev	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
pomáhající rodinní příslušníci	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4

Velikost obce výrazně podílly postavení v zaměstnání neovlivnila.

Při porovnání jednotlivých kategorií zaměstnání podle velikostních skupin obcí nebyly zjištěny zásadní rozdíly. Podíl zaměstnanců mírně nad celokrajskou hodnotou (79,2 %) byl zaznamenán u dvou velikostních skupin obcí, a to s 5 až 20 tisíci obyvateli a ve skupině největších měst Mostu a Ústí nad Labem. Podíl zaměstnavatelů byl naopak v největších městech nejnižší (3,2 %) ze všech velikostních skupin obcí.

Tab. 4.4.4 Podnikatelé podle nejvyššího ukončeného vzdělání a věku

	Celkem	v tom podle vzdělání (%)							
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Počet podnikatelů¹⁾	47 614	6,4	40,4	33,7	3,1	1,2	14,4	0,1	0,6
v tom:									
zaměstnavatelé	11 312	3,8	28,5	36,1	3,4	1,1	26,5	0,1	0,5
osoby pracující na vlastní účet	36 302	7,2	44,2	33,0	3,0	1,2	10,6	0,1	0,7
v tom ve věku :									
15 - 29	5 213	13,4	29,7	41,3	2,2	2,1	10,4	0,2	0,8
30 - 39	13 168	6,4	44,3	34,5	2,6	1,5	9,9	0,2	0,7
40 - 49	13 208	5,1	40,7	36,1	2,4	0,7	14,2	0,1	0,7
50 - 59	11 043	5,6	45,1	27,1	3,8	0,6	17,2	0,1	0,5
60 - 69	4 327	4,1	31,9	32,4	5,6	1,4	24,1	0,0	0,5
70 a více	588	4,4	20,1	30,1	6,0	3,2	34,9	0,3	1,0
nezjištěno	67	17,9	38,8	28,4	4,5	1,5	4,5	-	4,5

¹⁾ včetně nezaměstnaných

4.5. Ekonomická aktivita žen

Odlíšnost ekonomické aktivity dle pohlaví.

Ekonomická aktivita žen je ovlivněna trochu jinými zákonitostmi než ekonomická aktivita mužů. Na rozdíl od mužů, u nichž je počet ekonomicky aktivních dán především počtem mužů v produktivním věku, ženy kromě své ekonomické role plní i svou reprodukční funkci, tedy roli matek. Ekonomická aktivita žen závisí tedy i na tomto faktoru. V Ústeckém kraji bylo sečteno 411 508 žen, z toho bylo celkem 352 173 žen ve věku 15 a více let. Ekonomicky aktivních bylo 173 631 žen, tedy téměř polovina z celkového počtu žen ve věku 15 a více let.

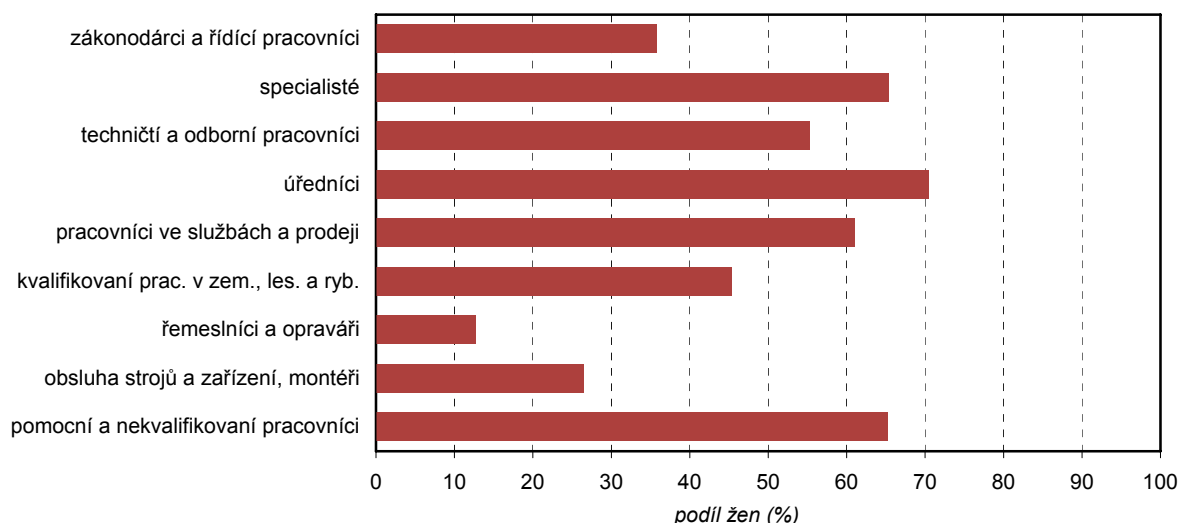
Tab. 4.5.1 Ženy ve věku 15 a více let podle ekonomické aktivity, postavení v zaměstnání a počtu živě narozených dětí

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom					Ekonomicky neaktivní celkem	Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané	z toho postavení v zaměstnání			nezaměstnané		
			zaměstnaná	zaměstnavatelky	osoby pracující na vlastní účet			
Ženy ve věku 15 a více let	173 631	148 277	122 986	3 111	10 618	25 354	154 041	24 501
v tom s počtem živě narozených dětí (%):								
0	20,5	20,1	20,6	9,7	17,5	23,4	17,6	11,9
1	23,3	23,6	23,3	24,8	23,4	21,5	16,5	17,2
2	42,3	43,9	44,3	53,9	46,6	32,5	41,2	23,2
3 a více	12,4	11,1	10,8	11,0	11,3	19,5	21,5	18,8
nezjištěno	1,5	1,2	1,0	0,6	1,1	3,1	3,2	28,9
Průměrný počet dětí	1,51	1,49	1,48	1,69	1,55	1,62	1,79	1,92

Zaměstnané ženy tvoří zásadní složku ekonomicky aktivních žen.

Z celkového počtu ekonomicky aktivních žen tvořily v Ústeckém kraji podle výsledků sčítání 2011 zaměstnané ženy 85,4 %, nezaměstnaných žen bylo tedy zbývajících 14,6 %. V roce 2011 bylo dále zjištěno v kategorii zaměstnaných žen celkem 6 763 žen na mateřské dovolené.

Graf 4.5 Zastoupení žen podle hlavních tříd zaměstnání

Ekonomicky aktivní ženy s živě narozenými dětmi.

Specifickou skupinu ekonomicky aktivních žen představují ženy s dětmi. Podle počtu živě narozených dětí bylo zjištěno při SLDB 2011 v Ústeckém kraji nejvíce ekonomicky aktivních žen se dvěma dětmi, 73 390 žen, což představovalo 42,3 % z celkového počtu ekonomicky aktivních žen resp. 54,2 % na počtu ekonomicky aktivních žen s dětmi. Podle věku ekonomicky aktivních žen s živě narozenými dětmi bylo zjištěno nejvíce žen ve věku 35-44 let (45 954), z nichž bylo 63,3 % vdaných. Zaměříme-li se na zaměstnanost a nezaměstnanost ekonomicky aktivních žen, při sčítání 2011 bylo zjištěno z celkového počtu 173 tisíc ekonomicky aktivních žen téměř 117 tisíc zaměstnaných žen s živě narozenými dětmi a necelých 19 tisíc žen s živě narozenými dětmi, které byly zapsány v evidenci nezaměstnaných.

Graf 4.6 Ekonomická aktivita žen podle věku ženy a počtu živě narozených dětí (ze zjištěných hodnot)

